

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2019 r.

Pozycja 165

POSTANOWIENIE z dnia 12 czerwca 2019 r. Sygn. Ts 155/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej S.N. w sprawie zgodności:

§ 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1493) w związku z art. 134 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, ze zm.), „w zakresie, w jakim ustawodawca pominął legislacyjne uregulowanie sposobu adresowania, a w konsekwencji doręczania pism osobom pozbawionym wolności celem umożliwienia bezpośredniego przekazania ich skazanemu adresatowi w przypadku zaistnienia przesłanek z art. 8a § 2 i § 3 kodeksu karnego wykonawczego” z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 41 ust. 4, art. 47 i art. 49 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 sierpnia 2017 r. S.N. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym.

W okresie od 30 października do 1 grudnia 2015 r. skarżący przebywał w Areszcie Śledczym w Ł. (dalej: Areszt Śledczy). 2 listopada 2015 r. do Aresztu Śledczego wpłynęła przeznaczona dla skarżącego korespondencja z Komendy Powiatowej Policji w Ł. Z uwagi na fakt, że na kopercie jako adresata oznaczono Areszt Śledczy, znajdująca się w niej korespondencja została otwarta przez pracownika sekretariatu Aresztu Śledczego i zewidencjonowana. 3 listopada 2015 r. skarżący otrzymał od funkcjonariusza działu ewidencji Aresztu Śledczego korespondencję w otwartej kopercie.

Postanowieniem z 3 grudnia 2015 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ł. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie o sygn. akt [...] wobec stwierdzenia, że czyn, polegający na przekroczeniu uprawnień przez funkcjonariuszy Służby Więziennej poprzez otworenie korespondencji urzędowej, czym działali na szkodę interesu prywatnego S.N., nie wypełnia znamion czynu zabronionego.

Wyrokiem z 18 października 2016 r., sygn. akt [...], Sąd Rejonowy w Ł. oddalił powództwo skarżącego przeciwko Skarbowi Państwa – Komendzie Powiatowej Policji w Ł. o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w związku z naruszeniem dóbr osobistych – prawa do tajemnicy korespondencji oraz do poszanowania życia prywatnego – w wyniku opisanego wyżej zdarzenia. Wyrokiem z 15 marca 2017 r., sygn. akt [...], Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację skarżącego od ww. orzeczenia.

3. W ocenie skarżącego treść kwestionowanych przepisów skutkuje brakiem ochrony interesów mniejszości społeczeństwa, jaką stanowią osoby odbywające karę pozbawienia wolności. Skarżący wskazał, że w obecnym stanie prawnym może dochodzić do ograniczenia równości osób pozbawionych wolności w odniesieniu do innych obywateli, w zakresie tajemnicy korespondencji, albowiem brak jest szczegółowych uregulowań i wytycznych dotyczących sposobu adresowania korespondencji doręczanej skazanym za pośrednictwem zakładu, w którym pozostają osadzeni. Nieprawidłowe zaadresowanie przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ł. korespondencji przeznaczonej dla skarżącego spowodowało, że zapoznali się z nią funkcjonariusze Aresztu Śledczego, w którym przebywał, co – jego zdaniem – narusza prawo do tajemnicy komunikowania się (art. 49 Konstytucji) i jego prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji). Uniemożliwienie skarżącemu zachowania tajemnicy korespondencji naruszyło ponadto gwarancję humanitarnego traktowania osób pozbawionych wolności (art. 41 ust. 4 Konstytucji). Kwestionowane przepisy stanowią, zdaniem skarżącego, regulację niepełną i fragmentaryczną (pominięcie prawodawcze). Nieprecyzyjność i niejasność sformułowania „korespondencja adresowana do skazanego” przesądza, zdaniem skarżącego, o sprzeczności zaskarżonej normy z art. 2 Konstytucji (zasada poprawnej legislacji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, bądź gdy nie usunięto w terminie braków formalnych skargi (art. 61 ust. 4 pkt 1-3 u.o.t.p. TK).

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę sporządził adwokat z urzędu ustanowiony dla skarżącego postanowieniem Sądu Rejonowego w Ł. z 21 czerwca 2017 r., sygn. akt [...].

2.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Okręgowego w S. z 15 marca 2017 r., sygn. [...], jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

2.3. Dochowany został trzymiesięczny termin do wniesienia skargi zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, albowiem wyrok Sądu Okręgowego z 15 marca 2017 r. został doręczony pełnomocnikowi skarżącego 24 kwietnia 2017 r. Z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi konstytucyjnej skarżący wystąpił 10 maja 2017 r., zaś 5 lipca 2017 r. ustanowiony dla skarżącego adwokat otrzymał od Okręgowej Rady Adwokackiej w Ł. pisemną informację o wyznaczeniu go pełnomocnikiem skarżącego w niniejszej sprawie. Skargę konstytucyjną wniesiono natomiast 10 sierpnia 2017 r.

2.4. Skarżący zarzucił niekonstytucyjność § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1493; dalej: rozporządzenie) w związku z art. 134 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987, ze zm.; dalej: k.p.k.). Zgodnie z art. 134 § 2 k.p.k. osobom pozbawionym wolności doręcza się pismo za pośrednictwem administracji odpowiedniego zakładu, natomiast w myśl § 19 ust. 1 rozporządzenia korespondencję adresowaną do skazanego doręcza mu upoważniony funkcjonariusz. Powołane przepisy zostały zaskarżone w zakresie, w jakim nie regulują „sposobu adresowania, a w konsekwencji doręczania pism osobom pozbawionym wolności celem umożliwienia bezpośredniego przekazania ich skazanemu”. Skarżący zarzucił im również to, że cechuje je niekonstytucyjne pominięcie prawodawcze.

2.5. Trybunał stwierdza, że skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli, albowiem kwestionowane w skardze przepisy były podstawą prawną rozstrzygnięć, w których orzeczono o prawach skarżącego (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK). Skarżący wskazał, jakie przysługujące mu konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także należycie uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK). Zarzuty te nie są – w ocenie Trybunału – oczywiście bezzasadne.

W tym stanie rzeczy Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowił o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu.